

Upprättad 2006-04-27
Reviderad 2006-07-14
2007-01-04
2007-03-08

**Kvalitetsprogram för Värby 61:3 m fl "Bantisteln" i Svedala kommun, Skåne län,
upprättat i samarbete med TENGBOM Michelsen arkitekter**

Innehåll	sid
Bakgrund, mål, syfte	2
Status, Övergripande karaktär	3
Angöring till området	4
Platser, grönområden och gaturum	5
Lokalgator, cykelvägar och gångstigar	6
Bebyggelsekvalitéer	7
Bildexempel material; Tak, Fasader Fasad detaljer	8
Bildexempel; Belysning, Bänkar	9
Illustrationer; Olika hustyper, takvinklar	10
Illustrationer; Lokalgata, Entrégata, Huvudgata	11
Illustration; Sektion Malmövägen med bullervall	12
FUNKTIONER, UTFORMNING & ANSVARSFÖRDELNING	13

Bakgrund

Samhället Bara i Svedala kommun är en attraktiv bostadsort med närheten till Malmö i väster och bokskogen med naturområden i sydost. Den nya internationella golfbanan i söder förväntas också bidra till ortens popularitet. Västra Bara kommer att byggas ut etappvis under de kommande åren. Den första av etapperna är området ”Bantisteln” väster om det befintliga samhället, norr om Malmövägen. Området förväntas rymma 59 villor och beräknas få ca 180 innevånare. Hela västra Bara ligger väl exponerat utmed Malmövägen i ett böljande och öppet landskap. Det nya området kommer att bli ett viktigt element i Baras entré och även vara ett blickfång från golfbanan med sina många besökare.

Mål

Målet med kvalitetsprogrammet är att förmedla och förverkliga intentionen att skapa en attraktiv livsmiljö, samt att säkra en bestämd kvalitetsnivå i alla avseenden som inte framgår av andra handlingar och att klargöra för de inblandade vilken part som har ansvar för genomförandet.

Syfte

Tomterna i området ”Bantisteln” kommer att säljas som fribyggartomter. En del, bestående av tomter i väster, söder och öster, i den södra delen mot Malmövägen, ska bebyggas som gruppbebyggelse med enhetlig utformning. Eftersom ett stort antal olika exploitörer kommer att vara delaktiga i utformandet av området är det viktigt att förankra gestaltungsambitionerna och skapa sammanhållande element i gaturum, grönytor, volymer, takvinklar, materialval, färgsättning samt i anslutningar mellan olika rum. De sammanhållande elementen bidrar till en enhetlighet och utgör en viss nivå av kvalitetsgaranti för exploitören.

Syftet är

- Nybyggnation av totalt 59 enbostadshus i 1 till 2 plan.
- Att säkra en bestämd kvalitetsnivå i alla avseenden som inte framgår av andra handlingar samt att klargöra för de inblandade vilken part som har ansvar för genomförandet.
- Att kvalitetsprogrammet säkrar det offentliga rummet, men även beskriver speciella boendekvaliteter.

Status

Kvalitetsprogrammet är en planhandling och utgör grund för fortsatt detaljplanering och projektering, samt en kontraktshandling tillhörande exploateringsavtalet.

Övergripande karaktär

Planens struktur utgår från de naturliga förutsättningarna. Gatorna följer kullarnas form och husen placeras efter höjdkurvorna för att betona kuperingen i landskapet samt minimera schaktning. Slingorna ger en tydlighet i gatustrukturen och rundkörning möjliggörs, vilket ger en god tillgänglighet. Gatornas slingrande form och utformning dämpar också hastigheterna på lokalgatorna samt möjliggör begränsad gatuparkering för besökare. Tydliga gaturum ger en klar avgränsning mellan privat och offentligt.

Förutom att landskapet utgör en god förutsättning för ett intressant bostadsområde är formationerna skyddade som riksintresse och ingrepp bör undvikas.

Svedala kommun har en gammal tradition av tegelbruk. I den södra delen är det rött tegel som är det dominerande traditionella byggnadsmaterialet, medan det i den norra delen av kommunen där Bara ligger, har en tradition av gult tegel och ljus puts. Byggnadstraditionen kommer att avspeglas i nybyggnationen.

Landskapet runt Bara är ett böljande öppet jordbrukslandskap med inslag av bokhäckar, alléer, dungar av ekar och större solitärträd. Karaktären på det omgivande landskapet kommer att avspeglas i det nya området.

Den nya infartsgatans sträckning är utformad med hänsyn till de skyddade områden som finns i västra Bara. I den östra delen av planområdet ”Bantisteln” ligger t ex ett skyddat mindre våtmarksområde. Längre norr ut, utmed cykelbanan, finns en grupp med bantistlar som är fridlysta. Infartsgatan börjar därför i söder, vid den planerade rondellen, för att sedan vika av mot nordväst förbi våtmarksområdet och bantistlarna, för att fortsätta norrut och i senare utbyggnadsetapp ansluta till Joachim Becks gata.

Angöring till området

En ny infartsväg kommer att ansluta utbyggnadsområdet mot Malmövägen i söder och i senare utbyggnadsetapp ansluta till Joachim Becks gata i norr. Bebyggelsegruppen länkas till cykelbanan till Malmö i norr och den nyanlagda cykelbanan utmed infartsgatan i sydost. En nyanlagd ridväg kommer att korsa det östra parkstråket i nordsydlig riktning, för att sedan gå vidare parallellt med cykelbanan västerut mot Malmö.

Platser, grönområden och gaturum **Randzonen mot Malmövägen med bullervall**

Utformningen av bullervallen är en viktig del av exploateringsområdet, eftersom den tillsammans med bebyggelsen utgör Baras entré västerifrån. Randzonen mot Malmövägen innefattar även en återvinningsstation, som är tänkt att tjäna en tredjedel av Baras befolkning. För att minska intrycket av återvinningsstationen från Malmövägen och golfbanan byggs den in i bullervallen. På strategiska ställen får bullervallen en lägre höjd, ca 80 cm, för att platsen inte ska ligga helt dold.

Ur bullerhänseende krävs att vallens krön ligger minst 1,5 respektive 1,8 meter över vägen. Krönet placeras nära bullerkällan för bästa effekt. Formen på bullervallen är inspirerad av det omgivande kulliga landskapet och omsluter den planerade återvinningsstationen.

Kvartersparken på krönet i det sydligaste utyggnadsområdet

Parken på krönet planeras med klippt gräs och markeras med en omgivande klippt bokhäck. I krönets grönområde görs även plats för småbarnslek.

Grönstråket mot dagvattendammen i väster

Grönstråket ges en naturdramatisk utformning där dagvattenhanteringen ger karaktär åt stråket. Stråket dras i lågpunkterna, där ett slingrande, öppet dagvattendike följer från grönområdet på krönet och ner mot den nya dagvattendammen.

Gränser mellan kvartersmark och allmän plats

Alla gränser mellan allmän och privat mark markeras med klippta bokhäckar. Häckarna placeras på tomtmark H=1,2 - 1,8 meter mot allmänna grönytor och max 1,20 meter mot gatumark, för siktens skull. Häckmitt ska planteras minst 0,5 meter in från tomtgräns. Ut mot det öppna landskapet förstärks gränsen med enstaka träd som i parkmark planteras minst 5 meter från tomtgräns för skötselns skull. Mellan tomterna är avgränsningen valfri. De enskilda fastighetsägarna svarar för skötseln.

Omgivande mark

Grönområden runt bebyggelsen inom detaljplanen hävdas med slätter och planteras med dungar av naturligt förekommande träd och buskträdarter.

Lokalgator, cykelvägar

Gatustrukturen är tydlig med slingor som möjliggör rundkörning. Gatornas slingrande form och utformning dämpar hastigheterna. Gaturummen är sex meter breda och avgränsningen mellan privat och offentligt markeras med häckar. En skiljande beläggning, i form av rännsten, anläggs mellan körbana och gångbana. Trottoar och väg skall ligga i samma nivå. Parkering sker på kvartersmark med viss möjlighet för gatuparkering för besökare.

Gångstigar

För att underlätta tillgängligheten länkas lokalgator med grönområden. Två meter breda gångstigar anläggs med grus. Gångstigarna kantas av bokhäckar.

 Gångstigar

Bebyggelsekvalitéer

Byggnationen i västra Bara följer byggnadstraditionen i den norra delen av kommunen. Genom att styra de karaktärs-skapande elementen i byggnaderna ges området en enhetlig och lokal förankring.

Kvartersmark

Huvudbyggnaders samt komplementbyggnaders fasader utförs i varmt gult tegel, puts i gråvita toner, eller säckskurat gult tegel i gråvita toner. Detaljer i trä samt rött, eller brunt tegel får förekomma. Komplementbyggnader får utföras i träpanel. Den traditionella byggnadstraditionen kombineras med moderna detaljer. Huvudbyggnaderna placeras med fasad fyra meter från tomtgräns. Takmaterialet är tegelröda takpannor och taken byggs som sadeltak eller förskjutet pulpettak.

Komplementbyggnadernas takmaterial är papp eller plåt. Byggnaderna integreras i kvarterens struktur och samverkar med bostädernas arkitektur.

Allmänna platser

Tekniska anläggningar på allmän plats byggs i säckskurat gult tegel, med sadeltak i tegelröda takpannor. Byggnaderna används lämpligen som rumsskapande element.

Takmaterial:

Bostadshus:
Röda takpannor
Komplementbyggnader:
Papp eller plåt

Fasadmaterial:

Bostadshus:
Gult tegel, säckskurat
gult tegel, puts i gråvita
toner
Komplementbyggnader:
Trä alt. tegel, säck-
skurat puts i gråvita
toner

**Fasadmaterial,
detaljer:**

Bostadshus och
komplementbyggnader:
Trä alt. Vit/ljusgrå puts,
tegel

Bänkar

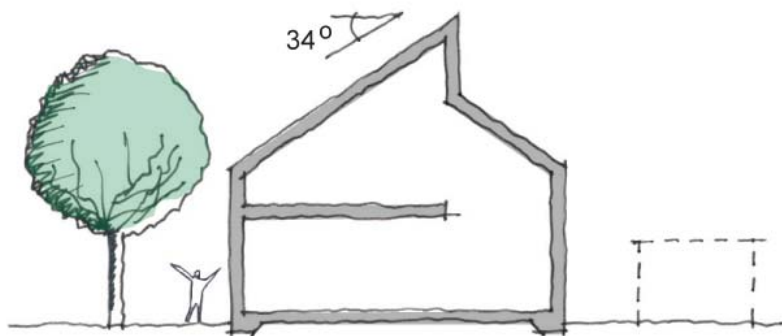

Belysning

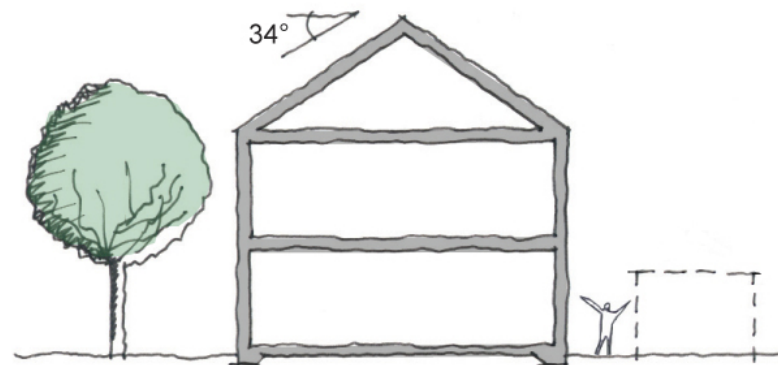

Belysning

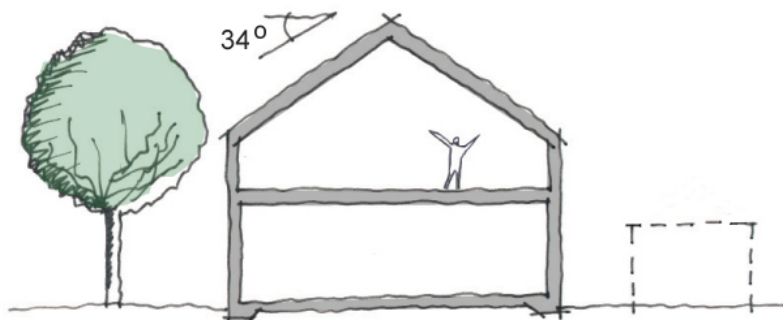

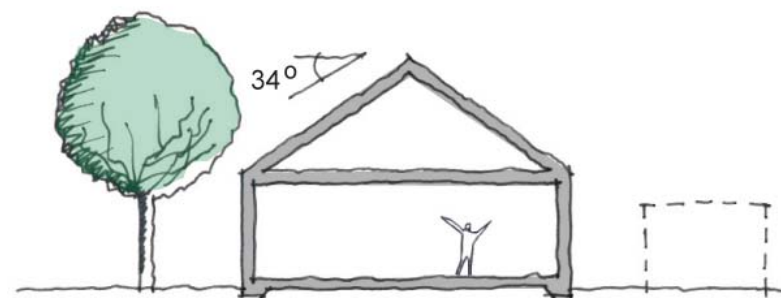
Förskjutet pulpettak

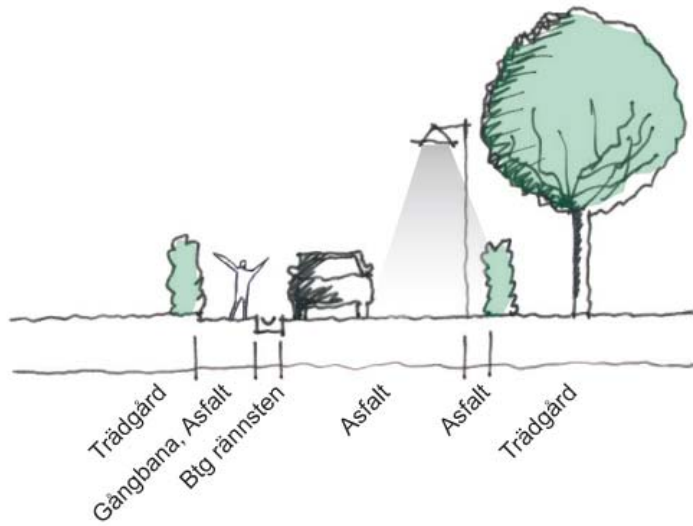
Sadeltak 2 plan

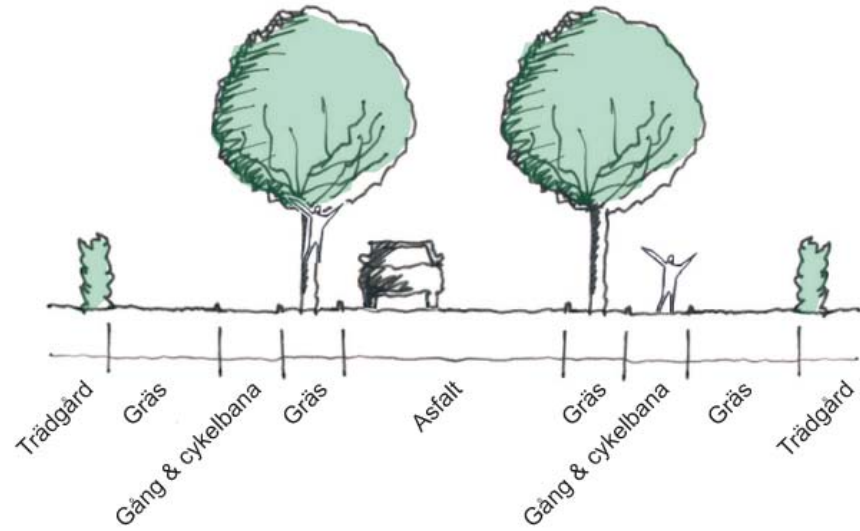
Sadeltak 1 ½ plan

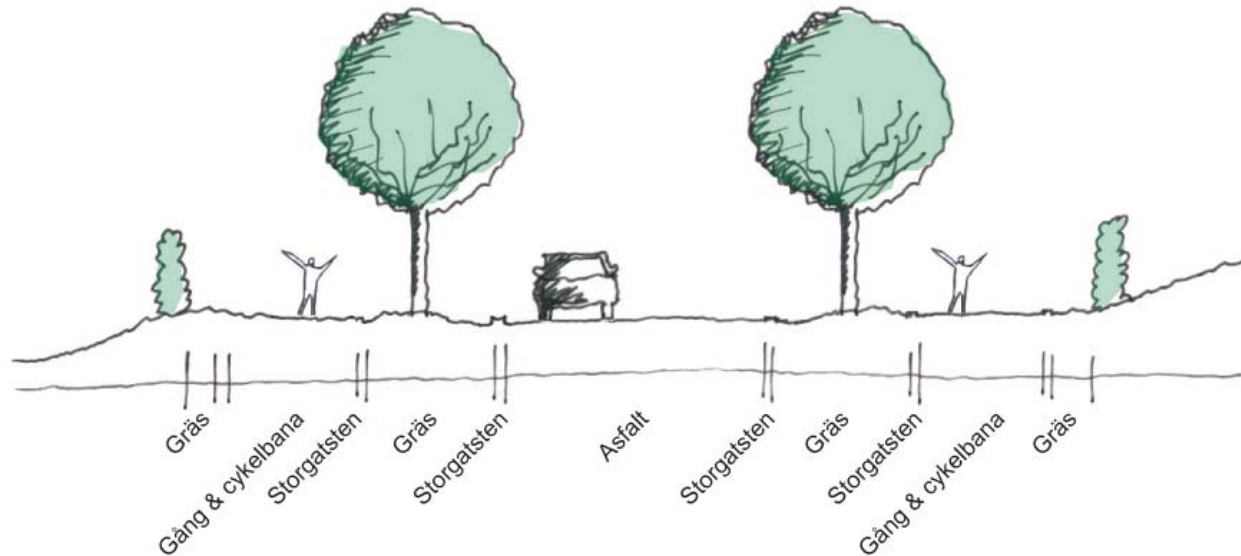
Sadeltak 1 plan

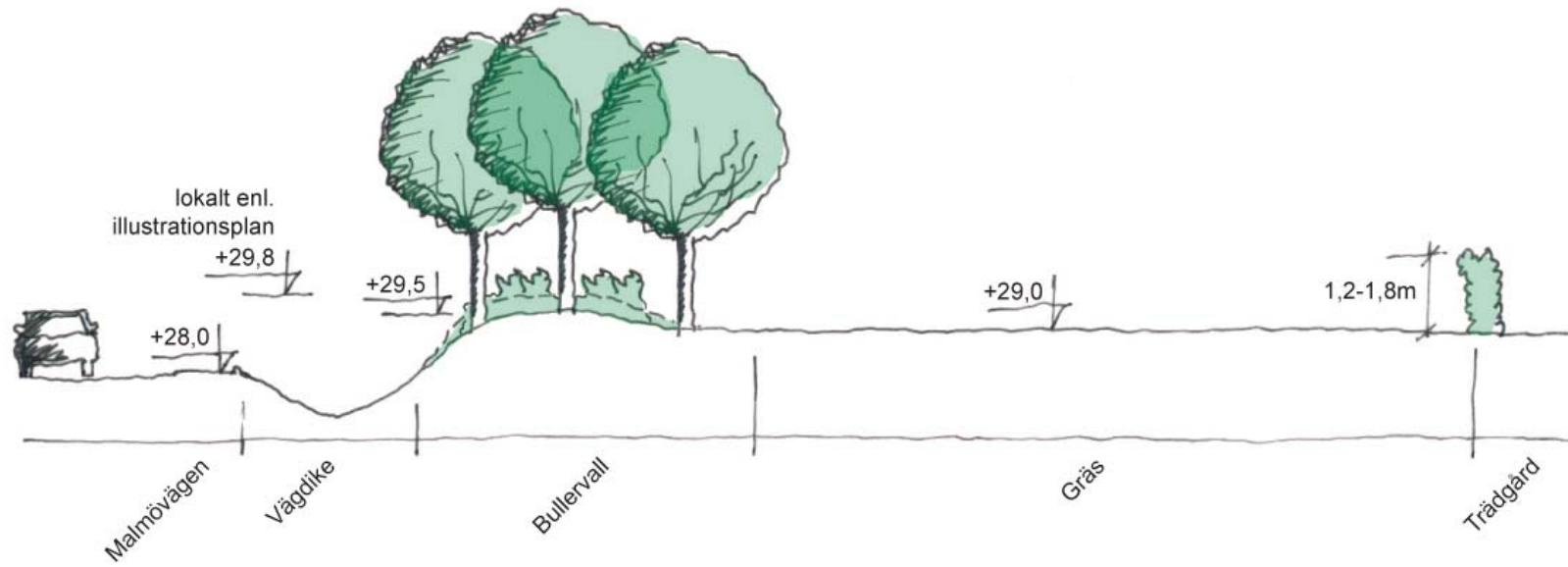
Sektion - Lokalgata

Sektion - Infart från Infartsgatan

Sektion - Huvudgata

Sektion - Malmövägen med Bullervall

FUNKTIONER, UTFORMNING OCH ANSVARSFÖRDELNING

Anpassning till platsen

	Beskrivning/krav	Ansvar
Anläggande av naturmarken och vattenområdena	Utformning och anläggande av naturmarken och vattenområdena	Exploatören i samråd med Svedala kommun
Schaktning	<p>Höjdsättningen utförs så att schaktning och fyllnadsmaterial massbalanseras.</p> <p>Som bullerskydd mot Malmövägen anläggs en vall som utformas slingrande inom skyddsområdet enligt detaljplan. Beträffande övrig utformning av bullerskydd, höjder mm, se avsnitt ”Hälsa och säkerhet”.</p> <p>Ytan för källsortering schaktas av och en vall utformas i anslutning till bullervallen, för att dölja/omgärda källsorteringen.</p> <p>Ytan för transformatorstationen schaktas av.</p>	Exploatören
Drift och skötsel av för området gemensamma funktionsytor	<p>Drift och skötsel av bullervallsområdet</p> <p>Drift och skötsel av återvinningsstationen.</p> <p>Drift och skötsel av kvartersparken på krönet som avstyckas som gemensamhetsanläggning.</p>	<p>Svedala kommun.</p> <p>Svedala kommun</p> <p>Samfälligheten</p>

	Naturmark och vattenområden på allmän platsmark	Svedala kommun
Upplag	Byggskedet planeras så att upplagsytor minimeras och förläggs så att ytor som inte ska exploateras eller hårdgöras förblir orörda.	Exploatören
Fyllning och markplanering	Vid fyllning och markplanering används med fördel återvunnet material vars kvalitet kontrollerats med avseende på miljörisker.	Exploatören
Grundvattennivån	Grundundersökning skall utföras.	Exploatören

Bebyggelsen, kvartersmark

	Beskrivning/krav	Ansvar
Gestaltning, volymer och material	<p>Huvudbyggnadernas fasader skall utgöras av gult fasadtegel eller puts i ljusa kulörer.</p> <p>Taken skall utformas som sadeltak med en takvinkel av 34 °. Komplementbyggnader skall ha plana tak.</p> <p>Gavelspetsar utförs i puts eller tegel.</p> <p>Takytor på huvudbyggnader ska utgöras av tegelröda takpannor.</p> <p>Kompletteringsbyggnader utgörs av papp eller</p>	<p>Exploatören för grupphusbebyggelsen.</p> <p>Tomtköparen för styckehusbebyggelsen.</p> <p>*) Se sid 25</p>

	<p>plåt. Takkupor får anordnas. Dock högst sammanlagt till 1/3 av fasadlängden. Skall utföras som mindre takkupor i ett takstolsfack.</p> <p>Transformatorstationsbyggnadens fasader skall utföras i puts i ljus kulör och taket skall vara plant.</p>	
Bostadsutformning	Rumshöjden på bottenplan ska vara minst 2.5 meter, men 2,6 meter ska eftersträvas.	Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).
Tillgänglighet	<p>Kommunen skall beredas tillfälle att granska bostädernas utformning avseende tillgänglighet innan bygglov sökes. Handikappinstitutets kommentarer till Boverkets byggregler ”Bygg ikapp handikapp” skall vara vägledande för planering och projektering. Bostäderna skall utan allt för stora ingrepp kunna anpassas vid funktionshinder.</p>	Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).
Parkeringar	Boendeparkering med parkeringsytor för två personbilar, varav garage räknas som en, skall anordnas på den egna tomten. Besöksparkering kan ske utmed lokalgatorna.	Exploatören *).
Växtlighet	Inhemska eller väl beprövade kulturväxter skall användas. Växterna skall vara anpassade efter ståndort och klimat. Allergena växter undviks. Gäller framförallt träd och buskar.	Exploatören för grupphusbebyggelsen och allmän plats. *).

<p>Träd</p>	<p>På högsta punkten i entrégatans förlängning planteras en grupp med karaktärsträd, för att markera höjden i landskapet. Träden ska skapa ett landmärke och ge området identitet. Trädens stamomfång skall minst vara 12 - 14 cm och topphöjden 2 meter vid plantering. Träd som placeras i allmänna gräsytor skall ha ett c/c avstånd på minst 3 meter för skötselns skull, samt placeras minst 5 meter från tomtgräns.</p>	<p>Exploatören</p>
<p>Häckar</p>	<p>Häck skall planteras i tomtgräns mot den allmänna naturmarken. Syftet är att skapa ett enhetligt uttryck genom att inrama området med häck. Med fördel används en art, bok, <i>Fagus sylvatica</i> som även vintertid håller kvar sina bronsfärgade blad.</p>	<p>Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).</p>

Det offentliga rummet

	Beskrivning/krav	Ansvar
Gaturummet	<p>Projektering och anläggande av gator, gång- cykel- och ridvägar samt gångstigar skall ske i samråd med och i enlighet med kommunens tekniska avdelnings anvisningar.</p> <p>Drift och skötsel av lokal- och huvudgator, gång- cykel- och ridvägar samt gångstigar inom allmän platsmark.</p> <p>Drift och skötsel av gångstigar inom kvartersmarken.</p>	<p>Exploatören</p> <p>Svedala kommun</p> <p>Samfälligheten</p>
Huvud- och lokalgator	Huvud- respektive lokalgator skall vara 16 respektive 6 meter breda och utföras enligt illustrationerna i denna handling samt enligt kommunens standard.	Exploatören
Gångstigar, gång-, cykel-, och ridvägar	<p>Gångstigar anläggs i stråk mellan bebyggelsen och naturmarken enligt illustration sid 6.</p> <p>Gång-, cykel- och ridväg utförs 3 meter bred och skall vara uppbyggd som körväg och ha slityta av stenmjöl samt utformas i enlighet med illustrationsplanen tillhörande detaljplanen.</p>	Exploatören

	<p>Slingrande gångvägarna i naturmarken och gemensamhetsområdet skall anläggas minst 2 meter breda och ha en slityta av stenmjöl.</p> <p>Utföranden skall godkännas av kommunen.</p>	
Naturmark	<p>Anläggande av naturmark ska ske i enlighet med Svedala kommuns anvisningar.</p> <p>Drift och skötsel av naturmark på allmän platsmark.</p>	<p>Exploatören</p> <p>Svedala kommun</p>
Möblering	<p>Bänkar och papperskorgar längs gc-vägen, samt övrig möblering i det offentliga rummet skall vara enhetlig och utformas i samråd med kommunens tekniska avdelning och Bygg och Miljökontor.</p>	Exploatören
Gatubelysning	<p>Ljusarmaturer skall vara enhetliga samt anpassade efter områdets stil. Lampor/lysrör till armaturen ska vara Philips Selenium 50 W.</p>	Exploatören
Skyltning	<p>Nödvändig gatuskytning skall utföras.</p>	Exploatören

Teknik

	Beskrivning/krav	Ansvar
Va- och dagvattenanläggningar	<p>Projektering och anläggande av vatten- och avloppssystem samt dagvattenledningar och dagvattendamm skall ske i samråd med och i</p>	Exploatören

	<p>enlighet med kommunens tekniska avdelnings anvisningar. **).</p> <p>Dimensionering av ledningar mm redovisas i Va-utredning Väster Bara.</p> <p>Ledningsarbeten utförs enligt Svedala kommuns Arbetsbeskrivning VA.</p> <p>Befintlig anslutning för vatten och spillvatten till fastigheten Värby 54:2 kopplas om till nya Va-ledningar inom planområdet.</p> <p>Drift, skötsel och underhåll av under mark liggande ledningar.</p>	<p>**) ”Material och arbetsbeskrivning VA”</p> <p>Svedala kommun</p>
Dricksvatten	<p>Området förses med dricksvatten från det kommunala vattenledningsnätet. Befintlig 50 mm vattenledning i/vid GC-vägen byts ut till 110 mm ledning inom hela planområdet. Anslutning till planområdet utförs enligt Va-utredning i 2 anslutningspunkter, så att rundmatning erhålls.</p> <p>Drift, skötsel och underhåll.</p>	<p>Exploatören</p> <p>Svedala kommun</p>
Spillvatten	<p>Spillvatten avleds från området till befintlig spillvattenledning i GC-vägen, enligt va-utredning i 2 anslutningspunkter.</p>	<p>Exploatören</p>

	<p>Spillvatten från installationer i källare skall avledas med pumpning.</p> <p>Drift, skötsel och underhåll.</p>	Svedala kommun
Dagvatten	<p>Dagvattenhantering inom området sker enligt Svedala kommuns dagvattenpolicy. Dagvattenavrinningen från planområdet får ej överstiga 2,5 l/s vid dimensionerande 10 årsregn.</p> <p>En dagvattendamm placeras i NV delen av planområdet. Dagvattnet till dammen avleds i ett öppet dagvattenstråk. Utlopp från dammen avleds till befintlig dagvattenledning vid pumpstationen inom Tjustorp 12:32.</p> <p>Underhåll av dagvattenstråk och dagvattendamm.</p> <p>En del av dagvattnet avleds till befintlig dagvattenledning i Skammarpsvägen.</p>	<p>Exploatören</p> <p>Exploatören</p> <p>Samfälligheten</p>
Brandposter	<p>Brandposter skall uppföras enligt kommunens tekniska avdelnings anvisningar.</p>	Exploatören

<p>Stängsling runt dagvattendammarna</p>	<p>Den nya dagvattendammen stängslas in.</p> <p>Stängslen bibehålls såväl under exploateringen som därefter som skydd mot drunkningsolyckor.</p> <p>Val av stängsel sker i samråd med kommunens tekniska avdelning.</p>	<p>Exploatören</p>
<p>Takvatten</p>	<p>Exempel på utförande enligt följande: Vatten från takytor avleds med utkastare och leds ut från huslivet via en tät avledare, t ex betongränna. Rännan ska mynna ut över en genomsläpplig yta. Hårdgjorda ytor ska inte ansluta direkt mot byggnaderna, där utkastare är placerade.</p> <p>Markytan ska ha en ordentlig lutning från husen inom det närmsta området.</p> <p>Korrosionsbenägna material, som kan fälla ut giftiga metaller, bör inte förekomma inom området.</p>	<p>Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).</p>
<p>Dräneringsvatten</p>	<p>Dräneringsvatten avleds till dagvattenledning. Dräneringsvatten från byggnad med källare ska avledas med pumpning.</p>	<p>Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).</p>

<p>Vatten på gator och parkeringsytor</p>	<p>Huvudgatan placeras så högst att dagvattnet kan avledas till avgränsande vattengenomsläppliga ytor.</p> <p>Exempel på dagvattenhantering: Dagvatten från lokalgator avleds till dagvattenbrunnar med sandfång. Dagvattenbrunnarna ansluts till dagvattenledningen med dränerande ledning. Den dränerade ledningen läggs i en makadamfylld ledningsgrav, klädd med fiberduk. De makadamfyllda dikena dimensioneras så att den dimensionerande avrinningen från området inte överskrids.</p> <p>Kantstenar som hindrar dagvatten att rinna ut över genomsläppliga ytor undviks.</p>	<p>Exploatören</p>
<p>Va inomhus</p>	<p>Generellt skall vattensnåla installationer användas. Dock ej på väsentlig bekostnad av funktionen.</p> <p>Vatteninstallationer utförs med så kallade vattensäkra installationer.</p> <p>Snålspolande toaletter skall användas.</p>	<p>Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).</p>
<p>Ventilation</p>	<p>Enkla system eftersträvas. Stor vikt läggs vid termisk komfort.</p>	<p>Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).</p>

Energi och värme	<p>Möjlighet finns att ansluta till intilliggande naturgasledningar. (Se exploateringsavtal). Energisnåla och miljövänliga alternativ skall väljas. Erforderlig flyttning av ledningar ombesörjs.</p> <p>Matarkablar för el skall förläggas så att elektromagnetiska fält skärmas. Alla rörledningar jordas. Jordfelsbrytare skall finnas i varje bostad.</p>	Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).
Gatubelysning	Gatu- och övrig utomhusbelysning skall bestyckas med lågenergilampor.	Exploatören

Hälsa och säkerhet

	Beskrivning/krav	Ansvar
Radon	Förekomsten av radon i jordluften undersöks senast i samband med bygglovsskedet. Om höga halter noteras vidtas åtgärder i byggnaderna.	Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).
Bullerskydd	<p>Bullernivåer säkras i detaljplan med bl a krav på bullervall.</p> <p>Se text under ”Buller” i planbeskrivningen.</p>	Exploatören

	<p>Se detaljplanens illustrationsplan. Åtgärder projekteras i samråd med Vägverket och kommunens avdelning för Miljö och teknik.</p> <p>Buller från fasta installationer skall ges effektiv ljudisolering.</p>	
Hastighetsbegränsningar	<p>Högsta tillåtna hastighet inom bebyggelseområdet skall vara 30 km/h och gatorna skall utformas så att höga hastigheter inte är möjliga.</p>	Exploatören
Byggmaterial	<p>Miljökvalitet på material och utrustning säkras genom att byggherrar och exploatörer ställer krav i upphandlingen. Folksam's byggmiljöguide 2004 eller J&W:s miljömanual 3.0 2000 används.</p> <p>Entreprenörer och leverantörer skall arbeta efter miljöledningssystem. Önskvärt är certifiering enligt ISO 14000 eller EMAS.</p> <p>För golv, lim, avjämningsmassor/spackel, byggskivor, isolering, färg och fogmassor eftersträvas produkter märkta "Bra miljöval". Avsteg skall motiveras. Användning av återvunnet material är önskvärt.</p>	Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen. *).

Vitvaror och teknisk utrustning	För vitvaror, dock ej torktrumlare, ventilation, luftkonditionering och värmepumpar används energisnåla varor av klass A. Avsteg skall motiveras.	Exploatören för grupphusbebyggelsen. Tomtköparen för styckehusbebyggelsen.
Källsortering och restavfall	<p>Det skall vara lika enkelt att lämna källsorterat avfall som hushållsavfall inom området. Sorteringsmöjlighet skall finnas i bostädernas kök. Hämtning av avfall inom området sker från gemensamma uppsamlingsplatser. Inom området reserveras platser för sophus. I sophusen ska finnas möjlighet att lämna restavfall och källsorterat avfall.</p> <p>En återvinningsstation anläggs i den sydöstra delen av planområdet. Återvinningsstationen är i huvudsak avsedd för förpackningsinsamling.</p>	Exploatören

*) Exploatören tar in dessa villkor i köpekontrakt med köpare av styckehustomt.